

В УКРАЇНІ СТВОРЕНО ТОВАРИСТВО РІДНОЇ МОВИ

Київ. — Під таким загальним назвою, «Радянська Україна», орган Центрального Комітету Комуністичної партії України, Верховної Ради і Ради Міністрів Української ССР, помістила коротку замітку у числі з 28-го грудня минулого року.

Інформуючи про відбуту республіканську нараду товариств, клубів і гуртків шанувальників рідної мови, на якій розглянуто питання, пов'язані зі створенням республіканського Товариства Рідної Мови ім. Тараса Шевченка, газета пише, що Товариство охопить організаційно всі первинні осередки, які існують в Україні, встановить постійні зв'язки з друзями і шанувальниками української культури поза її межами.

Учасники наради обговорили основні положення проекту статуту товариства. У виступах багато учасників підкресливали, що організація мови на місцях проходить активно і з великим зацікавленням. На нараді відзначалося, що това-

риство підтримує ідею законодавчого затвердження за українською мовою статусу державної, сприятиме поширенню сфери її використання, ставить за мету поширення мережі первинних осередків товариства, їх кількісного складу.

Організацію товариства завершили делегати на установчій конференції 28-го січня 1989 року. На ній запрошено представників всіх націй і народностей, які проживають в Україні.

До обраного організаційного комітету конференції ввійшли письменники Олександр Гончар, Дмитро Павличко, Борис Олійник, Іван Драч, Ліна Костенко, Юрій Мушкетик, Валерій Шевчук, Іван Дзюба, Сергій Плячиди, голова правління Київської організації. Спілки Художників України А.В.Чебикін, голова Товариства «Україна» В.Я.Бровченко, відомі вчені, мовознавці, діячі культури, педагоги, партійні працівники та інші, — пише в кінці інформації «Радянська Україна».

Появилася збірка українських поезій англійською мовою

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В канадському видавництві Вілліам Воллес вийшла в кінці 1988 року чепурна збірка поезій, трьох українських поетів п. н. «Країна мовчазних неділь» — «Land of Silent Sundays». У збірці є поезії англійською мовою Христі Гнатів, Глорії Купченко-Фролік і Лідії Палій, прикрашені мистецькими рисунками Віри Юрчук та кольоровою обкладинкою з картинкою Мері Фірт «Ангел над Торонто».

Збірка, що вийшла з допомогою Канадської і Онтарійської культурної ради, подає перед кожним частинкою короткі дані про авторів. Х. Гнатів закінчила славістичну студію і це її перші друковані книжкові поетичні праці. Г. Купченко-Фролік, роджена вже в Альберті, була акторкою, моделлю, а писати почала коли її діти були вже на університетських студіях. Поезії у збірці «Країна мовчазних неділь» присвячені дітям і внукам. Вона є авторкою повісті «Роки зелених помідорів» а чергова її по-

вість «Chickenman» появиться в скоротці.

Л. Палій відома із своїх поезій та двох збірок новель як також численних есеїв. Вона постійна співробітниця літературного журналу «Сучасність», член Міжнародного Пен-Клубу, перекладчиця на англійську мову. У збірці «Країна мовчазних неділь» поміщені її українські поезії перекладені на англійську мову самою авторкою.

Книжка у півтерфін обкладинці містить на ній виймки із дуже позитивних рецензій про поезії де, між іншим, сказано: «Мовчазність» охоплена в поезіях трьох українсько-канадських письменниць говорить голосно про життя численних поколінь українців і їхню боротьбу для вдергання себе».

Збірка коштує 10,50 кан. дол. і 1 дол. за пересилку. Замовити можна пишучи на адресу: William Wallace Publishers, 3525 Weston Rd., Unit 16, Weston, Ont. M9L 1V9, Canada.

Поезії В. Стуса знаходять прихильну німецьку критику

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О.К.). — У своєму літературному додатку з 6-го січня 1989 року німецький щоденник «Франкфуртер Альгемайне Цайтунг» помістив обширну та дуже прихильну критику збірки поезій Василя Стуса в німецькому перекладі д-р Анни-Галі Горбач. Про появу цієї книжки «Свобода» інформувала в нашому щоденнику в числі з 14-го вересня 1988 року.

Рецензентка збірки Улла Ган пише більше про самого В. Стуса і його долю та про глибину його поезії, не заторкуючи самого перекладу, що каже, що він не лише вірний, але й добрий.

Авторка рецензії розпочинає її ствердженнями, що коли перед трьома роками, перебуваючи в Москві, поспитала членів Спілки Письменників про В. Стуса, ніхто його «не знав», а саме в тому самому часі заходила преса подавала сумну вістку про його смерть в карному сибірському таборі. Подання коротко його життєпису рецензентка підкреслює, що своїми листами до Центрального Комітету Комуністичної партії і КГБ у сімдесяті роках В. Стус був немов передисником перебування, коли вимагав «діалогу».

У. Ган вважає В. Стуса великою людиною і великим поетом не зважаючи на те, що він у своїх есеях не вважає себе поетом, а лише людиною що «пише вірші». На його думку поет мусить бути в першу чергу люди-

ною повною любови, яка вміє перебороти природне почуття ненависті і вміє від нього звільнитися. На думку рецензентки саме писання поезії тримало В. Стуса при житті попри всі терпіння, понижень і безнадійність довгих років ув'язнення. І саме цими поезіями він дозволяє читачам не лише заглянути через дірку від ключа на світ, але й бути співучасниками величчя людського духа у найбільшх терпіннях.

У. Ган вважає, що поезії В. Стуса, як і його доля, не потребують пояснень, бо вони говорять самі за себе. На жаль, пише вона, радість зустріти такого великого поета полонена рівночасно із сумом, що ця людина була замучена совєтським режимом. Рецензентка цитує цілий ряд думок і віршів з перекладу, що містяться у збірці п. н. «Тобі життя тільки приснилося» і подивляється, що у тих нещодних обставинах, в яких знаходився В. Стус, він бажав вижити і умів малювати оптимістичні картини.

Своєю наскрізь позитивну рецензію, яка має назву «Погляд через дірку від ключа з пивниці», У. Ган закінчує твердженнями, що факт, що вірші В. Стуса можна сьогодні читати на північній збірці в Києві є лише сумною потіхою, бо в СРСР ще це дали є політичні в'язні, не зважаючи на усі запевнення М. Горбачова.

Вийшов непублікований досі роман

Нью Йорк. — У виданні Винниченківської комісії УВАН з'явився недрукований досі роман Володимира Винниченка «Поклади золота», написаний 1927 року. Протягом 60 років. Роман з життя і побуту першої пореволюційної української еміграції на початку 1920-их років у Парижі.

Гостроусміяний, з виключними драматичними пригодами героїв, цікавою життєвою філософією, тугою за батьківщиною, наші-

оною повною любови, яка вміє перебороти природне почуття ненависті і вміє від нього звільнитися. На думку рецензентки саме писання поезії тримало В. Стуса при житті попри всі терпіння, понижень і безнадійність довгих років ув'язнення. І саме цими поезіями він дозволяє читачам не лише заглянути через дірку від ключа на світ, але й бути співучасниками величчя людського духа у найбільшх терпіннях.

Загальна редакція і вступне слово — Григорія Костюка. Мовна редакція — Петра Одарченка, у твердій обкладинці, в мистецькому оформленні мистця Петра Сидоренка.

Ціна 16,95 амер. дол., або 20,25 кан. дол.

Замовлення та оплату слід надіслати на адресу УВАН, Ukrainian Academy, 206 West 100 St. New York, N. Y. 10025.

В Польщі згинули два священики

Варшава, Польща. — Священника католицької Церкви в Блостоці Станіслава Суховольця знайшли мерт-

вим у його будинку. В неділю, 29-го січня, тіло 31-річного священика знайшов інший священик той ж парафії. В помешканні були обгорілі меблі, очевидно вночі там була пожежа. Згідно з попередніми даними священик задихнувся від диму. Причина пожежі невідома.

Представник комісії «Солідарності» з питань прав людини повідомив, що загиблий священик був активним прихильником польської незалежної профспілки. В Блостоці він працював уже протягом шести років, а раніше служив вікарієм у парафії священика Єжи Попелюшка в Суховолі. Є. Попелюшко, також один з найактивніших прихильників «Солідарності», був позбавлений вбитий працівником польської служби безпеки 1984 року. С. Суховольцев багато разів організував для своїх парафій паломництво на могилу отця Є. Попелюшка у Варшаві.

С. Суховольцев раніше повідомляв членам комісії «Солідарності», що на нього кілька разів нападали якісь бандити і навіть пошкодили його автомобіль. Кореспондент Асоційованого Пресу відзначає, що це вже другий випадок за останні 10 днів, коли священик, що підтримує «Солідарність», гине від загальної причини.

Як уже повідомлялося, 21-го січня ц.р. в своєму помешканні знайшли мертвим о. Стефана Нездзеля, охоронця пам'ятника полякам, що загинули в СРСР. На його похороні у Варшаві було понад 5,000 людей на чолі з Кардиналом Юзефом Глемпом.

(Закінчення на стор. 4)

Газета „Ізвестія“ критикує академіка А. Сахарова

Москва. — В середу, 1-го лютого, в газеті «Ізвестія» була надрукована редакційна стаття, в якій різко критикується недавній висловлювання лауреата Нобелівської премії Миру академіка Сахарова, зокрема, його імператив кореспондентів консервативної паризької газети «Фігаро».

А. Сахаров між іншим висловлює здогад, що консерватисти в СРСР «скинуть Горбачова або в крайньому випадку нав'яжуть йому свої погляди».

«Я думаю, що його скоро скинуть, тому що він відмовляється шукати народну підтримку з допомогою прямих в борів, — додає присутня на розмові жінка академіка Елена Боннер. — Єдиним реальним захистом голови держави служать прямі вибори. Чого боїться Горбачов? Ми його виберемо. У нашій країні немає іншого керівника». В ті ж розмови Боннер заявляла, що «не дасть за Горбачова і десяти карбованців», маючи на увазі міцність його становища.

Недавно А. Сахаров в інтерв'ю московському кореспонденту англійського тижневика «Сандей Таймс» Енгусові Роксбірі заявив, що його слова були, «вирвані з контексту і неправильно витлумачені». А в інтерв'ю московському кореспонденту газети «Вашінгтон Пост» Дейвідові Ремнікові Сахаров повторив: «Я ніколи не говорив нічого подібного. Стаття у «Фігаро» дуже і дуже неточна».

Боннер пояснила Ремнікову, що вона і Сахаров намагалися сказати французькому журналістові (чого той не зрозумів), що нинішній виборчий процес є антидемократичним і що партійні лідери залежать від волі партійного апарату, а не виборців. «Ми говорили про демократію», — сказа-

ла Боннер. Згодом «Фігаро» сама помістила роз'яснення, визнавши, що слова Сахарова і Боннер були вирвані з контексту.

Д. Ремнік вважає статтю в «Ізвестіях» недопустимо різкою, яка нагадує брежнєвські часи, коли цькування Сахарова були звичайною справою на сторінках совєтських газет і навіть заохочувалися.

Чому критикуючи наші недоліки, він (Сахаров) вдається до послуг чужинських газет і радіостанцій? пише газета. Нема сумніву, що така діяльність не допоможе перебудові».

Кореспондент газети «Нью Йорк Таймс» Джан Бернс на відміну від Ремніки вважає статтю досить дипломатичною, звертаючи при цьому увагу як на сенсацію, що «Ізвестія» цитує текст з «Фігаро». Досі сумніви у міцності становища керівника партії не могли трактуватися ні в якій формі.

Дж. Бернс вважає, що «Ізвестія» (або сили, що стояла за нею) просто рішала випередити події і трохи нейтралізувати ефект слів Сахарова, які все одно стали б відомими громадянам або зі західної преси, або з радіоповідомлень.

«Ізвестія» додають, що статтю не слід розглядати як осудження Сахарова, але редакція вважає для себе «справою принципу» відрагувати на заяви академіка для чужинської преси. В кінці статті говориться, що було б ближче критикувати Сахарова за інтерв'ю західним журналістам, дані під час горьківського засудження, в ті часи, коли академік не міг говорити на повний голос у себе на батьківщині. Тепер же, вважає газета, всі обмеження зняті, і Сахаров не має потреби викладати свої погляди для чужинських газет.

У СВІТІ

ПАЛЕСТИНСЬКА ВИЗВОЛЬНА Організація, під керівництвом Ясіра Арафата, відкинула пропозицію про замирення прем'єр-міністра Ізраїля Іцака Шаміра. Пропозицію Шаміра речники ПВО назвали «брехнею» і «обдурюванням палестинців, які живуть під ізраїльським режимом на окупованих арабських землях». ПВО вважає себе речником усіх палестинців, тих, що живуть під ізраїльською окупацією, і тих, що покинули західний беріг ріки Йордан і смугу Гази. Західні політичні спостерігачі кажуть, що треба сумніватися, щоб хтось з арабів на окупованих землях мав відвагу вести переговори з представниками Шаміра без згоди головної квартири ПВО.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ телекомпанія Сі-Бі-Ес передала інформацію, отриману з Близького Сходу, що до збомблення пасажирського літака американської повітряної лінії Пен-Ем 21-го грудня минулого року спричинилися Сирія і Лівія. Як відомо, «Боїнг-747» розірвався в повітрі на висоті 13,000 футів і всі 270 осіб, пасажирів і залога, загинули над територією Шотландії. Лівія хотіла помститися за налет американських бомбардувальників в квітні 1986 року, а Сирія нібито хотіла перешкодити мирному діалогу між ЗСА і Палестинською Визвольною Організацією. Зараз після катастрофи Ясір Арафат, керівник ПВО, категорично засудив тероризм, особливо переконання і знищення закордонних літаків і Сирія опинилася в дуже незручному положенні, кажуть спостерігачі. Теперішній державний секретар Джеймс Бейкер заявив, що Державний департамент поки що не має достовірних доказів участі Лівії і Сирії в цьому випадку.

ПРЕЗИДЕНТ КОМУНІСТИЧНОГО уряду в Афганістані Наджібулла переконаний, що він залишиться при владі навіть після виведення совєтських військових частин з тієї країни, які повинні покинути Афганістан до 15-го лютого ц.р., згідно з договором підписаним у Женеві. «Кожне намагання виключити з коаліційного уряду представників Народно-демократичної партії закінчиться неуспіхом», — заявив Наджібулла кореспондентам і похвалився, що афганська народна армія має велику кількість не тільки залишеної совєтами, але доставленої нової зброї, якої «нам вистачить на два роки», каже теперішній керівник повстанців-муджагедін натовість заявляє, що жадна зброя і жадне запевнення Москви про допомогу для Наджібулли не допоможуть йому і йому подібним втриматися при владі. «Буде зброя, але не буде території», — заявив один з командирів повстанського руху.

ПРЕДСТАВНИК МІНІСТЕРСТВА закордонних справ Ізраїля привітав втечу совєтського вченого, 48-річного спеціаліста комп'ютерської техніки Якова Когана, який, прилетівши з Паржу до Єрусалиму літаком, попросив надати йому політичний азиль. З другої сторони міністерство побоюється, що втеча Когана і поведінка та замішаність ізраїльтян у його втечі, може негативно вплинути на перспективи нормалізації відносин між Ізраїлем і Совєтським Союзом. Втеча Когана і правдолюбність, що колишній політичний в'язень в совєтських концтаборах Натан (Анатолія) Шаранський буде найменшій амбасадором Ізраїлю до ООН, можуть викликати в Москві непередбачену реакцію.

МОСКВА ЗАКІНЧУЄ ПРОЦЕС ВИВЕДЕННЯ ВОЯКІВ З АФГАНІСТАНУ

Москва. — Московське радіо повідомило в неділю, 5-го лютого ц.р., що процес виведення совєтських військових частин з Афганістану знаходиться у кінцевій фазі і останні вояки покинуть ту країну ще цього тижня, закінчуючи тим самим дев'ять літню війну з антикомуністичними повстанцями-муджагедінами, яку вони без сумніву програли в користь Руху за повне визволення Афганістану з-під окупації та створення там коаліційного уряду, без участі теперішніх комуністів, головно тих, які, будучи при владі, допомагали Москві винищувати свій нарід.

Очевидно, комуністичний уряд президента Наджібулли, влада якого обмежується тепер до Кабулю і кількох інших пунктів де стаціонує його військо, нахвалється, що в них є досить війська і залишеної та доставленої совєтської зброї для дальшої боротьби з муджагедінами і встановлення народно-демократичної республіки.

Західні політичні і військові спостерігачі й аналітики думають, однак, що ані уряд, ані військові частини комуністів не втримають довше при владі, як кілька місяців, тобто до часу поки повстанці не започаткують планованої офензиви для захоплення столиці Кабулю і встановлення свого уряду.

Речник 15-ох афганських політичних груп і сімох повстанських більш чисельних загонів, які оперують на території Афганістану, заявив в Теграні, Іран, що за кілька днів вони проголосять склад тимчасового уряду. Складатимуться з представників Руху за визволення Афганістану і командирами муджагедінів. Аналітики кажуть, що остання драма в Афганістані відіграється незабаром, але перспективи для тамошніх комуністів не є дуже веселі.

В АМЕРИЦІ

ЩОБИ ОМИНУТИ непорозуміння на початку урядування нової Адміністрації, Білий Дім, з Конгресом дійшли до компромісу в справі постійної допомоги для нікарагуанських повстанців. Ця угода дозволяє на гуманітарну допомогу в сумі 2,4 міль. дол. місячно до вересня ц.р. включно. Всі сподіваються, що до тої пори Білий Дім знайде якусь дипломатичну розв'язку цієї та інших проблем Центральної Америки.

НАВІТЬ ЯКЩО ДЕПАРТАМЕНТ юстиції не osiąгне засудження у всіх оскарженнях осіб пов'язаних з Пентагоном, то вже дотеперішнє виявлення вважається достатніми успіхами для особи, що започаткувала виліз в цю справу, тобто для колишнього асистента головного прокуратора Вільяма Фелда. Обзаявленої з цими подіями урядові чиновники погоджуються з тим, що сам розгляд господарства Пентагону, яка виявилася такою скандальною та яку так завжди обороняв попередній секретар Департаменту оборони Кеслар Вайнбергер, започаткує зміну дотеперішніх практик.

ДВА НОМІНАТИ ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша, які постійно наtrapляють на якісь перешкоди в одобренні їх на запропоновані пости, це Джон Тавер, номінант на посаду секретаря Департаменту оборони, та д-р Луїс Салліван, номінант на секретаря Департаменту здоров'я та громадських послуг. Цим разом затримка за Федеральним Бюром Інвестицій. Не зважаючи на всі ці затримки, не виглядає, щоб Білий Дім чи сам президент Джордж Буш, поновлялися за їхнє одобрення.

ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЕН КВЕЙЛ, будучи на святкуванні записання президента Венесуелі Карлоса Андреса Переза в Каракасі, скритикував колишнього президента ЗСА Джиммі Картера за те, що він зустрічався з президентом Нікарагуа Даниелем Ортегою. Докорюючи Картера за таку поведінку, він сказав, «самозрозуміло, що коли колишній Президент ЗСА зустрічатиметься з головою уряду, з яким не зустрічався трієрішній Уряд, то це може утворювати справи».

В СЕРЕДУ, 1-ГО лютого, у Вашингтоні на конгресовий бенкет стейту Нью Джерзі несподівано прибув президент Джордж Буш зі своєю дружиною Барбарою. На цьому бенкеті в присутності біля 1,800 гостей він вихваляв ньюджерзького губернатора Томаса Кейна як «провідника крайового масштабу» та обдарував його порцеляновою статуєю американського орла.

АМЕРИКАНСЬКІ БІЗНЕСМЕНИ виявили охоту відкупити від федерального уряду приміщення американської амбасаді в Москві, з яким офіційний Вашингтон не знає, що має робити, бо структура будинків натикає різноманітну апаратуру, в першу чергу підслуховувану, антени, а згідно технічним персоналом КГБ. Уряд тепер перевіряє можливість продажу. В червні 1987 року спеціальна група американських експертів, перевіряючи конструкцію будинку в Москві, запропонувала тодішньому президенту Роналду Регену видати додаткових 80 міль.доларів і неувражувати усі підслуховувані апарати. Цієї справи не було вирішено за президентури Р. Регена і вона, автоматично, успадкувалася теперішньому президенту Джорджу Бушу. Інша група спеціалістів вважала, що дешевше буде коли збудувати теперішній будинок і на його місце побудувати з американського матеріалу і американськими будівельними компаніями інше, може меншого розміру приміщення амбасаді. Було б це, — пишуть деякі газети, — якщо б теперішній Уряд Дж. Буша не використав доброї пропозиції.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310. Svoboda (201) 434-0237. UNA (201) 451-2200.

Subscription 1 year \$40.00 6 months \$22.00 3 months \$12.00. UNA members 1 year \$15.00. Change of address \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310

Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНАО \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки, money orders виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Довір'я і недовір'я у НАТО
супроти миролюб'я ССРСР

Відколи Михайл Горбачов прийшов до влади в ССРСР, як генеральний секретар компартії ССРСР, згодом також президент Союзу, люди на демократичному Заході були поділені в поглядах на нього. Горбачов став советським лідером у березні 1985 року, але на кілька місяців перед тим, ще тільки, як член Політбюро, відвідав був Англію і її прем'єр Маргарет Тачер перша промостила йому шлях до популярності на Заході своїм історичним висловом, що з Горбачовим „можна говорити“. Американський президент Роналд Реген, який правильно назвав був ССРСР „злющою імперією“, вирішив цієї характеристики після його „пізніх“ зустрічей на вершинах з Горбачовим. Реген казав правду, що це перший советський вождь, який погодився на принцип поступової редукції різних родів зброї, а не обмежування їхньої продукції і признавав Маргарет Тачер правильність характеристики Горбачова, з яким „можна говорити“. Але демократичний світ зразу поділявся: одні захоплювалися Горбачовим і його „буржуазними“ манерами та повірили в його миролюбні заяви, інші ставилися обережно, сумнівалися у щирість тих заяв та перестерігали, що Захід мусить надалі бути настільки сильним, щоб потенційний агресор не зважився на нову агресію. І сам Реген, як теж його наступник Джордж Буш, признаючи потребу „співжиття“ з ССРСР і кращих взаємин у політичній, військовій, торговельній і культурній ділянках, водночас завжди твердили, що Америка мусить бути сильною.

Західно-східні контакти застрягли тимчасово на мертвій точці з уваги на американські президентські вибори. Надії кремлівських вождів на виграш у виборах у ЗСА демократичного кандидата, який у своїй кампанії складав дуже приємні для ССРСР заяви, не здійснилися. Новий американський Президент potwierдив бажання продовжувати розмови з Горбачовим в ім'я світового миру. Але на першій пресовій конференції Буша в минулу п'ятницю один журналіст заінтерпелював Буша, мовляв, президентський дорадник у справах крайової безпеки, емеритований генерал Брент Скрофорт заявив публічно, що „холодна війна не закінчилася“ і Горбачов може ще наробити світові „багато клопоту“. Буш застерігся щодо вислову „холодна війна“, але признав, що „треба бути обережним“. Таке саме становище зайняв призначений на секретаря оборони колишній сенатор Джан Тавер на конференції членських країн Атлантичного союзу (НАТО) у минулому тижні у Мюнхені. Разом із Тавером полетіли туди сім сенаторів і п'ять конгресменів, члени конгресових військових комісій. Це не була конференція на вершинах НАТО, це був радше інформаційний з'їзд, але присутніми були британський міністер закордонних справ Джозеф Гов, канцлер і міністри Західної Німеччини і авторитетні представники інших країн.

Виявилися поважні розбіжності поглядів щодо потреби зберегти в Західній Європі, зокрема в Німеччині, ракети з атомовими головками на коротку віддачу, як найкращу гарантію безпеки проти можливої советської агресії. Німецький репрезентант особливо обурювався на закид Тавера, що Америка виплачує на апарат НАТО непропорційно високі суми грошей. Із становищем американської делегації, яка виступала солідарно, погоджувалися представники Великобританії і Франції. Із становищем Західної Німеччини солідаризувалися Данія, Бельгія і Голландія. Очевидно, це не такі принципи розбіжності, які грозили б запереченням оборонного військово-політичного блоку НАТО. Це тільки доказ, що деякі державні мужі Західної Європи наївніші, як державні мужі Америки — однаково у Білому Домі, як у Конгресі. До пріоритетів президента Буша належить устійнити єдиний фронт цілого демократичного Заходу супроти ССРСР. Тому він заповів уже, що в цьому році не буде його зустрічі з Горбачовим — перед такою зустріччю треба узгодити політику і тактику супроти ССРСР, який по суті залишився „злющою імперією“, а мировий курс, що його взяв Горбачов, це не з любови до миру, а з konieczності, з уваги на економічну ситуацію Советського Союзу. І хоча тепер советська генерація підтримує Горбачова — давати зброю мільйонам воєнок, коли повів уже по всіх немосковським землях свободолюбний вітер — ситуація ще надто ризикозна.

В Україні замітно посилюється вплив опозиційного мислення і дії різних опозиційних формаций, які подекуди без організаційного пов'язання становлять те, що називаємо опозиційним рухом. Поширився він на різні сектори життя нації (церковно-релігійні, культурно-науковий, екологічний, а головне суспільно-політичний). Вияви його дії стали широкішими в Україні і поза її межами. З ним спількуются подібні йому формації інших народів, ним інтересуються українці розпоршені в цілому світі, його вивчають політичні і державні кола багатьох країн світу.

Слідкуючи за голосами в часі V Конгресу СКВУ в Торонто, виглядає що дехто свідомо чи несвідомо, у викривленому світлі представляє позиції і вияви дії, наприклад найбільш відомої своєю діяльністю під сучасну пору, Української Гельсінкської Спілки.

Недоброзичливість критиків Української Гельсінкської Спілки проявляється головню в тому, що вони не повно або у викривленому світлі пояснюють позицію УГСПЛ:

„Українська Гельсінкська Спілка вважає необхідним визначити основним напрямком своєї діяльності захист національних прав, насамперед право націй на самовизначення, передбачене статтею першою, ратифікованого Радянським Союзом Міжнародного пакту про громадські та політичні права, бо без свободи нації справжнє забезпечення свободи особи неможливе. Якщо люди-

Микола Плавюк

ЗА ПРАВИЛЬНУ ОЦІНКУ
ОПОЗИЦІЙНИХ РУХІВ
В УКРАЇНІ

на — не засіб для реалізації тих чи інших ідеологічних концепцій, а мета і вінець творіння, то нація єдине природне соціальне середовище, у якому людина може всебічно розвивати свої здібності і виконати своє призначення на землі.

Як показав досвід 66-річного перебування України в складі ССРСР, ні уряд УССР, який насправді ніколи не був суверенним урядом, а тільки виконавчим органом центральної влади, ні Комуністична партія України, що є всього лише регіональним підрозділом КПРС, — не могли й здебільшого не бажали захистити населення України від тотального голоду, від варварського нищення продуктивних сил та інтелектуального потенціалу нації, від денационалізації українців і неросійських меншостей та етнічного стану населення України.

Ці факти прямого геноциду та триваючого навіть в умовах відносної демократизації етноциду корінного населення України підтверджують ту незаперечну істину, що жодна партія не сміє монополізувати права на вирішення кардинальних проблем, які затркують самоіснування народів.

Без альтернативних, опозиційних (в цьому чи в окремих питаннях) до політики

уряду й правлячої партії організацій, дійсне забезпечення прав людини й нації неможливе. Не будучи політичною партією і не ставлячи собі метою перебрання влади, Українська Гельсінкська Спілка бачить своє завдання у всебічній активізації народних мас, у виробленні в них механізму участі народу у правлінні державою та надійного контролю за державним апаратом. Підтримуючи всі конструктивні ідеї влади, що торкаються перебудови й демократизації радянського суспільства, УГС залишає за собою право на демократичну опозицію як дієву форму активізації демократичних процесів у суспільстві. Українська Гельсінкська Спілка — це неполітична партія з обов'язковою для кожної її члена програмою, допускає плюралізм поглядів та членство в інших політичних партіях та організаціях. Замість програми, УГС пропонує „Декларацію принципів“.

Ця може стати основою об'єднання демократичних сил у боротьбі за перетворення суспільства, за права особи і нації.

Ось основна позиція УГСПЛ опублікована 7-го липня 1988 року. Зміст її не залишає жодного сумніву, що творить цього документу

виходили із задоволення, що обіцяні зміни в ССРСР М. Горбачовом, дадуть змогу заінціувати, нечувану до того часу можливість творення легальної опозиції до Комуністичної партії і нею призначеного урядового апарату в Україні.

Згадані ними принципи, як своєрідні дороговкази змісту їх опозиційної діяльності вони оформили в окремих точках (20). Розглядаючи їх тепер, приблизно шість місяців від їх проголошення, зможемо вказати не лише на їхні теоретичні вагності, але як вони виглядають у світлі дійсного стану в сучасній Україні.

Точка перша порушує справу „відновлення української державності, яка сьогодні існує лише на папері“.

Це твердження дуже важливе, бо „читаючи вступ „Прембулу“ де мова про право націй на самовизначення, дехто міг би допустити думку про те, що мовля Українська нація не „самовизначила“ свого відношення до питання державності. Вимога „відновлення“ очевидно відкидає таке побоювання, і на мою думку не лишає сумніву про яку державу йде мова, якщо УССР вони вважають державою „яка сьогодні існує лише на папері“. До речі питання державного самовизначення України в початку ХХ століття є затворнене в статтях офіційних публікацій і документах УГСПЛ, які не лишають сумніву про становище УГСПЛ до процесів державного будівництва в Україні.

Продовження буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юскіс

Український чинник у виступах
балету Мойсєєва

Коли ми зацікавлені у балетних представленнях відомого, буцім то російського, фольклорного балету І. Мойсєєва з Москви, це головню з однієї причини, а саме, як там представлено сторінку українського танцювального мистецтва. Без цієї бо нашої питоми, національної магії, цей балет не тільки не мав би чин завершувати своїх виступів, але і не міг би просто навіть існувати. Свідченням на це можуть послужити саме останні виступи цього балету в ньюйоркському Редіо Сіті Мюзік Голл, 17-го-24-го січня с. р., де в програмі прем'єри і даліших представлень, майже не було російських танків. Крім епізодичної, танцювальної вправи на російську тему-мелодію і пізніше позатемізовані вкладки — тому і без назви — якогось незначного, досить м'явлого, російського танцю — нічого там їхнього своєрідного типізму не було. Довжелезний бо балет із опери „Князь Ігор“ Бородин, це танки орієнтально-азійські. І хоч опера написана російською мовою, проте знаємо, що самий Бородин не був росіянином, а грузином. А це грузини завжди чітко наголошують. Опера ж про нашого князя.

Український елемент у балеті Мойсєєва був і є панівним та верхнім від його дебюту в ЗСА, 1958 року зосюгодні. І він власне найбільше примане американського глядача та є ршальним у завершенні повноти мистецького успіху цієї танкової організації.

Бацьобільше, побуваючи на прем'єрі виступів цього балету, можна ствердити, що хоч у списку танцюристів менше українських імен, самий український чинник впливу навіть скріпився чи поширився у складі програми балету Мойсєєва.

Зразу бо в першій точці програми п. з. „Шлях до танцю“, що складався з п'яти частин танкових вправ, попері першу вправу загальної, друга, згадана вже, була вправа на російську тематику, зате третя і четверта вправи були на українську тему-мелодію, навіть на тематику „Гопака-колом“ (так і написано Гопака, а не „Гопака“, як зловмисно в кінцевому танці). П'ята вправа була „Полька“, (як знаємо — це чеський, а не польський танець). Хтось мусів звернути увагу Мойсєєву, що в програмі, „замало Радсесу“ і тому він зараз після цього першого танцю, убав, поза програмою, згаданий уже досить недокровний російський танець у рубашках і неросійських свідках та доземних жіночих спідницях, в яких нелегко танцювати.

Далі в програмі було дві американські прем'єри з ексцентрику, танець по-добався, як незвичною мюзикою, так і багатством кольоритних костюмів та підбором солістів, головню жіночих. Ручний танок ханових бойовиків у підсказках з луками і списами привертав до себе увагу.

Найменш успішною точкою вечора була китайська пантоміма „Санчак“. В цьому танці без музики, тільки в супроводі дерев'яного калатала, ніби то танцюристи-змагалися два танцюристи: подорожник-гість і власний готелю, бандит. Тут заслугове на увагу хіба тільки політичний момент, що Росія пробує „кокетувати“ Китаю.

Усе таки ця точка підготила знаменитого підгрунтя для закінчення концерту неперевіреним українським „Гопаком“, під музику наших народних пісень.

(Закінчення на стор. 4)

Д-р Омелян Бей

НАХІЧЕВАНЬ — ВІРМЕНСЬКА
ТЕРИТОРІЯ?

баху, в 1926 році на 125,000 населення було 89.6 відс. вірмен, а 9.6 відс. азерб. В 1970 році відносини були такі: вірмен 80.5 відс., а азерб. 18.1 відс. Не маючи даних з останнього перепису, важко вгадати, як склалися національні відносини після 1970 року.

Без сумніву, мусів заіснувати ефект денационалізації вірмен, а це більше відтік цієї національності на територію своєї республіки чи в промислові центри Азербайджану, Грузії чи навіть України.

Перевіряючи статус обох республік між переписами масмо такі дані: якщо в Азербайджанській ССР у 1926 році було 7.6 відс. вірмен, в 1970 році було вже 9.5 відс. Коли ж мова про Вірменську ССР, в 1926 році жило там, 8.9 відс. азерб., тоді, як в 1970 році їх було всього 5.9 відс. Знову ж, і в тому випадку, сміємо припускати, що переїздили вони на територію своєї республіки. Обидві республіки виказували надвисокий приріст населення. Якщо в 1926 році Вірменія мала 877,000 насе-

лення, через 60 років (1987) її населення зросло в 389 відс. до 3,412,000 в республіці, яка, маючи мало орної землі, викazuje густоту населення в 115 осіб на кв. км. За той період населення Азербайджанської ССР зросло з 2,313,000 до 6,811,000, тобто 295 відс. при густоті населення в 75 осіб на кв. км. Дивлячись об'єктивно, вірмен (й до певної міри азерб.) „переплюнули“ свої потенційні можливості. Хоч відносини між обома національними групами носять політичне забарвлення, кращим тлумаченням є економічний фактор. У наслідок голокосту (1915 р.), вірмени втратили чи не половину своєї території (оклиці м. Карс), що її за договором у 1921 році зовсім неправильно отримала туреччина. Вірмени — висококультурний, освічений, підприємницький народ. Це працьовитий, рухливий народ, здатний до нововведень і відлучимості. Тому, коли відчинялися нові підприємства (в Азербайджані, Грузії чи в Росії), азерб. були мало податливими

захоплювати вищі місця, а їх слабка обізнаність з російською мовою, чи навіть здатність примінитися до мови корінного населення, робила їх меншвартісним елементом.

Читаючи пресу УССР, досить часто доводиться заважувати особи з грузинськими чи вірменськими іменами. Чимало вірмен (наприклад, Параджанов, що маскрутиль фільм про похід князя Ігоря) працює на полі української культури й науки, не кажучи вже про торгівлю і промисловість. При надвисокому рості населення і при надпродукції осіб гуманістичного напрямку — мусів заіснувати відтік вірмен до інших республік. Звідси й випливає економічне тлумачення міжнародних зударів.

Без сумніву, найбільш ідеальним рішенням було б передати Карабах Вірменії, створивши для цього вузький коридор із азербайджанської території. У заміну, щоб Нахічевань могла стати нероз'єднаною територією Азербайджанської ССР, Вірменія мусила б відступити частину своєї території на околиці м. Кафан, порядком якогось обміну населення. Але й така розв'язка не гарантує, що на Кавказі між тими національностями буде спокій.

Зенон Городиський

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. ІВАНА ФРАНКА У ЛЬВОВІ

(Спогляд з часів советської окупації в 1939-41 роках)

Здається, дуже мало написано досі про Державний Університет ім. Івана Франка у Львові, який постав шляхом переименовання польського університету ім. Яна Казімежа восени 1939 року постановою Верховної Ради Української Советської Соціалістичної Республіки, коли західноукраїнські землі опинилися в границях УССР у наслідок закінчення 17-денної німецько-польської війни та згідно колябаранської співпраці Сталіна з Гітлером, відомої під назвою Пакту Ріббентропа-Молотова.

Буду, здається, близький правди, коли згадаю, що досі поруч моєї згадки в статті надрукованій в 1986 році в „Свободі“ п. з. „Незабутній епізод із часу советської окупації“, тільки деякі дані пов'язані в якійсь мірі з реорганізацією Львівського університету в час советської окупації, були подані відомим істориком проф. д-ром Олександром Домбровським в „Українському Історіку“ (1975, 1-2 (45-46, XI), ст. 100-109) в другій частині його статті п. з. „До історії української науки під час Другої світової війни“.

Постанова та реорганізація Львівського університету в 1939 році та присвоєння йому імені найбільшого Сина Галицької Землі було, безперечно, історичними подіями, коли взяти до уваги історію довготривалої і впертої боротьби галицьких українців за український університет у Львові. Тому бачте уваги на те, якими мотивами руководились тоді советські чинники, ця подія у початковій стадії з. зв. „возз'єднання“ була настільки важливою, що її ще живі учасники чи свідки повинні присвятити належну увагу у своїх спогадах. Вірю, що вслід за цим коротким і далеко неповним спогадом відгукнуться й інші та докинуть свою цеглину до цієї важливої події, яка за більше, ніж 40 років чимраз більше покривається порохом забуття.

Польсько-німецька війна застала мене і моїх близьких у Винниках біля Львова в домі моїх старших батьків і смеритованих народних вчителів, які перебралися у це

мале містечко з гамірного великого міста Львова. Тут всі ми вирішили разом чекати кінця війни, а там порадитися, як нам усім далі буде. Я і дехто з моєї родини давно вирішили залишатися у большевицькій дійсності разом з моїми старшими батьками. Виявилось, що кінцеві польсько-німецької війни прийшов дуже скоро, бо „сіліні зварці і готіві“ поляки не витримали технічно-матеріальної сили гітлерівської Німеччини і піддалися долі переможених побідників, вітаючи на схід і південний схід, або здаючись в полон німцям на захід, а большевикам на схід. Дехто з них рятувався утечею до Румунії чи Мадярищини. Тоді ми всі відчували якусь неприховану радість, спостерігаючи упадок будничної шляхетської Польщі, яка стільки діяла нашою народом, але з другої сторони для всіх нас було ясно, що воєнні події ще далеко не закінчилися, і ми йдемо назустріч новим подіям, можливо, ще складнішим і небезпечнішим для нас і для всього нашого народу.

Уже 21-го вересня 1939 року після полудня показався із південного сходу, чи радше зі сторони Бережан, перші кінні, а тоді емоторизовані большевицькі стежі, які підійшли до Винник. І тут дійшло до сутички і перестрілки між частинами армії ген. Яковлєва і німецькими частинами, які загналися під Львів зі сторони Бірки. Були вбиті і ранені червоноармійці, а один із них недалеко хати моїх батьків. Виявилось, що це був українець з Олешини по званню народний вчитель, молодший лейтенант за рангою. Гостюючи у нас на прийль, тоді студент медицини, тепер лікар в Канаді д-р Богдан Мигаль, дав йому першу допомогу. Всі ми, незоб'язані з советською дійсністю, розпитували нашого земляка про життя в Україні, але він зболілим голосом сказав: „Скоро побачите!“ Червоноармійські санітари без найменшого слова подяки за допомогу раненому забрали його з нашої хати, і це була наша перша зустріч з новою дійсністю.

Скоро, бо вже 22-го вересня 1939 року ранком, большевицькі частини з парадом увійшли до Львова і для нас почалося життя у большевицькій дійсності. Мене тягнуло до Львова, щоб там зорієнтуватися в новій обстановці і бути одночасно близько батьків, а решта моїх рідних готувалися, кожний на свій лад, до нових подій, що швидко назрівали і вимагали від них остаточних рішень.

Уже в перших тижнях після приходу большевицьких багатотисячних, відчуваючи неунікнену загрозу арешту чи заслання на далекий Сибір, вирішили покинути рідні сторони і податися за Сян. Однак чимало видатних і

відомих діячів постановили „залишатися з народом і ділитися його долею і недолею“, як це вони тоді заявили. Ще перед самим приходом большевицьких поляки і жиди готували свої репрезентації. Говорилися тоді, що поляки створили свій комітет, повбранилися у „фраки“, щоб показати советам „з ким мають честь“, а жиди післили рабівнів і кількох „ліберальних адвокатів“. Всіх їх нагнали большевицькі чинники, деякого з поляків затримали „для перевірки“. Створили і українці „Тимчасовий комітет“, в склад якого увійшли президент д-р Кость Левицький, колишній президент (Галицької) Української Національної Ради в 1918 році, президент Володимир Децикевич, колишній віцепрезидент австрійського намісництва у Львові, і д-р Іван Німчук, колишній головний редактор українського щоденника „Діло“. Д-ра Івана Німчука арештували, здається, в приміщенні „Діла“, коли він хотів передати всі діла „новим господарям“, а коли президент Кость Левицький пішов до советської команди міста Львова, щоб обстати за своїм секретарем, то його також заарештували і вивезли до Москви. Всі ці прикри вістки кружляли між нашими людьми у Львові своєрідною „поштою“ з уст до уст, як казали „від довірених до довірених“. У той час я був вже при „добровільній охороні університету“, яка нахалилася при вході в приміщенні колишнього університетського „педаля“. Тут зібралися тільки українські студенти, і це була тут декілька днів „найвища влада“. Були між ними тоді і мій близький друг і приятель ще з гімназії і університетських студій на правничому факультеті у Львові д-р Роман Залуцький, тепер живе у Чикаго, але він хоч і дістав пізніше допомогу на дальші правничі студії, довго не затримався, він же як сестринок о. митрата Войнаровського і сам син священика, за своїм „соціальним походженням“ міг бути наразений на небезпеку і тому в короткому часі покинув рідний Львів. Стрінув я його вже після приходу німців припадком в Житомирі десь під кінець липня 1941 року, коли я вибрався на тримісячній мандрі по різних містах Правобережжя шукати кращої долі... „на Україні далекій“. Був там також мій гімназійний товариш Юрій Свістель, син священика з Чортківщини, але і він через своє „соціальне походження“ подався за Сян. Багато наших студентів з різних причин пішли на працю і не студіювали, про них буду згадувати, бо чимало з них доживає свого віку в Україні після важких переходів у підсоветській дійсності.

Продовження буде.

Конференція Філадельфійської Округи СЧА

В неділю, 12-го листопада, у Філадельфії відбулася конференція голів, заступників голів і організаційних референток Відділів Філадельфійської Округи Союзу Українок Америки. Конференція відбулася в домі СЧА, в УОКЦентрі, 3 17-ох Відділів, 14 були присутні. Присутніх було 45 союзників.

За президіальним столом сиділи: почесна голова СЧА і СФУЖО Лідія Бурчаківська, Лідія Дяченко, голова 20 Відділу, Ольга Гнатейко, заступниця голови СЧА і організаційна референтка головної СЧА, ведуча Віра Кліш, Марія Кондрат, колишня голова Округи, і Оксана Фаріон, голова Окружної управи.

Конференцію відкриває Оксана Фаріон, голова, молитвою „Царю небесний“. Служили 6 20-хвилинних доповідей. Після кожної доповіді була дискусія і перерва.

Доповідь „Загальна ситуація українців в Америці під сучасну пору“ виступила Ольга Фаріон, культурна референтка Округи і голова 11-го Відділу в Трентоні. Доповідачка проаналізувала ситуацію нашого поселення, підкреслюючи, що наша преса є однією з головних позицій для національної субстанції, а, на жаль, занепадає через байдужість української громади.

У доповіді „Союзнація і Світова Федерація Українських Жіночих Організацій“ Лідія Дяченко поділила історію СФУЖО і поінформувала присутніх, яку роль ми як Союзники можемо відіграти у цій організації. Організації об'єднані в СФУЖО, а є їх 22, працюють для добра всієї спільноти, не поділяючи на два табори, а зберігаючи єдність по сьогодні.

Марія Кондрат, референтка зв'язків при Окружній управі, у доповіді „Відділи і їхнє відношення до Округи чи до організації СЧА“ з'ясувала працю Округи і поділила можливі розв'язки буденних проблем, підкреслюючи, що „Округа“ буде такою, якою її зроблять Відділи.

Після полуденку, який підготували і подали союзники Марія Данилів, Відділ 43, Катя Потер, Відділ 48 і Тамара Рац, Відділ 13, слухали дискусійні думки, як краще провадити Відділ, п. н. „Голова та членки Відділу“.

Лідія Дяченко поділила ідеї перепроходження сходів, внутрішніх імпресій Відділу чи заробітку. Ольга Михайлів, голова 91 Відділу в Бетлегемі, Па, порівняла Відділ до домашнього вогнища, з якого розходиться родинне тепло. Бути головою Відділу — це честь і визнання. Голова, однак, мусить бути примірною членкою і ставити добро організації на перше місце.

Опісля референтки Окружної управи виступили свої побажання до Відділів. Надія Лучанко, касирка, висловила фінансові побажання до Округи і просила про точне вилучення. Надія Оранська, реф. суспільної опіки, просила допомоги у приготуванні Свят Вечері для хворих і немощних у піклувальному домі чи старших самотніх у приватних домах. Галина Царинник, пресова реф. заохочувала Відділи писати про себе і свою діяльність, а Софія Геврик, реф. Музею, закликала вибирати комісії для посилення праці, збирати експонати, переводити тіждину Українського Музею в Окрузі. Український Музей — це наша гордість, це надбання, які залишимо майбутнім поколінням.

Ольга Гнатейко говорила про „Прислуховання нового членства“. Доповідачка поділилася вістою, що створено три нові Відділи СЧА. „Ми мусимо дорожити кожним членкою. СЧА вчить українську жінку бути виробленою громадянкою, щедро працюючи допомагати своїй громаді. У нас є гідність, охота, віра і почуття гордості, що ми є членками великої організації“.

Дискусія після доповідей була цікава і будуча. Рішено вислати приватну телеграму до президента Буша і представникам стейтського уряду, які виграли вибори.

Перед нами велике завдання — своєю прикладною працею показати молодим вартість союзників. Цього очікують від нас новозасновані Відділи. „Покажіть нам, що ви робите, щоб ми навчилися від вас“, висловила голова нового Відділу, ч. 88, Роксолія Луців. А бути добрим прикладом для інших — це громадська виробленість, це особлива вмілість.

А.М.

УКРАЇНСКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Д-Р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виїзди додому.

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені

ROCKEFELLER CENTER

630 5th Ave., Room 1803

New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі

105-37 64th Avenue

Forest Hills, N.Y. 11375

(718) 459-0111

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

„ВИ ЗАСУДИЛИ... ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА; НЕВИННА ОСОБА.“

„Я НЕ Є ІВАН ГРОЗНИЙ! І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВИДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ.“

„МЕНІ ЦЕ НЕ НАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВИДОМ.“

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANUK

DEFENSE FUND

P. O. BOX 92819

CLEVELAND, OHIO 44192

Крайова Управа Співки Української Молоді — Америки

— влаштовує —

БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК

який відбудеться

в суботу, 11-го лютого 1989 р. о год. 9-й веч.

в Пента Готелі (Гранд Бол Рум) в Нью Йорку

на 7-й Авеню, між 32-ю і 33-ю вулицями

На Балі дебютуватиме 19 юначок-літчат.

Голова Балю Дебютанток СУМ — КОРНЕЛЬ ВАСИЛИК

Аранжир Балю: ЄВГЕНІЯ КУЗЬМОВИЧ-БЛАГА І ГОРДІЯ ДІЯЧЕНКО

Грає популярна і люблена молоддю оркестра „ТЕМПО“

Запрошуємо на Баль Дебютанток Шановне Українське Громадянство й Молодь міста Нью Йорку й околиць

КОМІТЕТ БАЛЮ

Вісті з Бразилії

На засіданні Українського Студентського Клубу промовляв Ярослав Романішин з Торонто; за столом сидять І. Безручко, Татяна Романішин, Лариса Федосенко, Дебора Равлик, К. Шмулик і Ж. Костин.

да, ці святкування відбувалися у різних формах. Православна громада відсвяткувала своє Тисячоліття 6-го листопада в Куритибі. В 10-й год. ранку в право славній церкві св. Димитрія Селавета Крива, секретар Корнелій Шмулик, другий секретар Осип Сітко, скарбник Іван Ковалюк, другий скарбник Олена Шкреблюк, референт організаційний Василь Каміненко, референт культурно-освітній С. Селіна Слобода, референт преси й інформації Ангеліна Чечко, контрольна комісія: інж. Михайло Сосяк — голова, Петро Кучма — заступник, Євген Мельник — секретар; товариський суд — Михайло Рубінець — голова, інж. Олександр Чечко — заступник, Василь Павлушин — секретар. А на кінець відбулися дискусії. Це товариство є Центральною Організацією Кобзарського мистецтва на всю Бразилію.

Торік українці в цілому світі відзначали одну із найбільших подій своєї історії — офіційного введення християнства. Святкування відбувалися по різних країнах світу, де існують наші громади. У Бразилії, де є численна українська грома-

да, ці святкування відбувалися у різних формах. Православна громада відсвяткувала своє Тисячоліття 6-го листопада в Куритибі. В 10-й год. ранку в право славній церкві св. Димитрія Селавета Крива, секретар Корнелій Шмулик, другий секретар Осип Сітко, скарбник Іван Ковалюк, другий скарбник Олена Шкреблюк, референт організаційний Василь Каміненко, референт культурно-освітній С. Селіна Слобода, референт преси й інформації Ангеліна Чечко, контрольна комісія: інж. Михайло Сосяк — голова, Петро Кучма — заступник, Євген Мельник — секретар; товариський суд — Михайло Рубінець — голова, інж. Олександр Чечко — заступник, Василь Павлушин — секретар. А на кінець відбулися дискусії. Це товариство є Центральною Організацією Кобзарського мистецтва на всю Бразилію.

Кінематограф Грофф в Куритибі показував 5-го листопада фестиваль советських фільмів, а між іншим було висвітлено „Чорнобильські дзвони“, в якому показано трагедію українського народу. Режисером цього фільму є відомий Роланд Сергієнко.

Дня 19-го листопада 1988 року Український Студентський Клуб влаштував у парафіяльній залі церкви св. Помочі в Куритибі, студентський вечір, на якому показували прозорки з України. Торонто та про Плат. Корнелій Шмулик говорив про ЮМІЗ-87 р. та про Український Плат, який існує по всіх країнах українського поселення, а в Бразилії тепер не існує. К. Шмулик сказав, що варто відновити Український Плат, є вже плани на майбутнє, щоб створити цю важливу організацію української молоді в Бразилії.

Студентський Клуб був заснований минулого року за ініціативою відомих й заслужених українців із Торонто, панства Романішинів. Вони пояснили нашим студентам, що в диспосі, де проживають українці існують студентські клуби, які стараються бути в контакт із іншими країнами. Студентський Клуб вже мав

декілька засідань та плянує організувати імпресію, панелі, конференції тощо.

Цей Студентський Клуб був заснований 4-го жовтня 1987 року. В управу його ввійшли такі студенти: Ангелія Борук, голова, Тереса Кіндра — заступник, Євген Шмулик — секретар, Дебора Христина Равлик — зв'язки. Почесним головою є пан Іларій Безручко, великий і заслужений громадянин, який є головою Допомогової Фундації в Бразилії. Завдання Клубу — об'єднати українських студентів, що студують у Куритибському університеті, дбаючи, щоб вони знайомилися, і плянувати спільну діяльність як товариську, так і громадську, яка мала б значення для цілої української спільноти. На основних зборах вписалося вже 27 студентів і заплановано в найближчому шкільному році різні зустрічі та доповіді. Клуб буде також дбати про стипендії для українських студентів, які потребують допомоги. На своїх перших зборах, що відбулися 11-го травня 1988 року із участю Іларія Безручка, голови Фундації при Ц. Репрезентації, вирішено багато справ, зокрема вирішено старатися про нових членів.

Корнелій Шмулик

Відлітають журавлі...

кий дух Мазепи, Петлюри, Коновальця і Бандери закарбувався глибоко в їхні серця. Продовжування діла, початого нашими борцями за волю України, було їхнім гаслом. Також вони з безмежною любов'ю і пошаною відносилися до нашого Велетня Духу князя Андрія Шептицького. Обидва були ревноними прихильниками українського патріярхату.

Ще в юних літах у часі Визвольних змагань Іван наражав себе на різні небезпеси, вивішуючи синьо-жовті прапори на сиріх мурах города Львова, міста, що кишло поляками. Після прикрих нещастій по приході брудного ворожого чобота на нашу святу землю Іван не падав на дусі, не зламав свого хребта. Кристалізувався свій характер, ще більше гартувався духовно і фізично на площі „Сокола Батька“, як рівногу з спортовому Товаристві „Україна“, Львів. Також він включився в українське підпілля.

Щодо Василя, він міг відіграти жити на господарстві біля матери. Однак він замів всякі вигоди на невгоди. Його надхненням не були вигоди біля матери. Він мріяв про всеукраїнську економію. Думав про майбутнє української держави. Вже в молодому віці він розумів, що економіка є найважливішою галуззю в житті держави. У юних літах він став членом підпілля. Не раз, не два приходило йому бродити болотами не тільки по селах Стрийщини, Тернопільщини, Станіславщини і Гуцульщини також. Може часом без вечері доводилося йому переночувати по оборонках і подрах у великому холоді. Тому що вродив-

ся з купецькою жінкою, а це, збільшив, розумів добре, що з ростом купецтва зростає економіка і багачуться нарід, він включався в різні праці, чи то в коопераціях, чи в Народних торговлях, чи повітових союзах. Також розвивав приватне купецтво.

Хоча оба ці наші товариші відійшли від нас фізично, їх дух залишився між нами. Справді ці дві постаті подивляй гідні. Хоча оба стояли кріпко тілом і душею при Степанові Бандері, Андрія Мельника також шанували. У частих розмовах із ними я ніколи не чув будь-якого злого слова від них на адресу Андрія. Обидва вони були вірні бандерівці, але що найважливіше, оба були в повному значенні цього слова Українці.

Ім обидвом прийшлося покидати рідну землю. Обидва попали на землю Вашингтона. Попали у ту саму місцевість — Ньюарк-Ірвінгтон в Нью Джерзі. Тут також вони не сплямили українського імені. Хоч у початках мусили тяжко працювати на шматок хліба, обидва зуміли знайти себе там, де вони належали. Іван знайшов себе у власній зубній лікарні, Василь знайшов місце між найкращими українськими купцями. Хоч обидвом прийшлося вивчати чужу мову, не забували своєї рідної, а збільшили, стояли на сторожі краси такої музично-гарної української мови. Обидва не шукали на чужині того, чого немає і в немі.

Різницю творили між ними їхні зв'язки. Працюючи у своїй клініці, Іван мав більше вільного часу ніж Василь. Хто розумів купецтво, то напевно знає, що це праця мозольна не тільки фізи-

чно, а також і умово. Праця в купецтві потягає за собою безчисленні години. Купецьві доводиться працювати не тільки днями, а й ночами також. Ніколи нема вільної суботи. Часто треба присячувати також і неділі та свята. Отже Іван мав змогу бути присутнім на зборах різних організацій і установ, підтримуючи їх фінансово. А що він був дуже загартованим спортсменом, часто на площах копаного м'яча виступав в обороні наших змагунів, якщо судили, або арбітрний противний купун робив нашому кривду. Щодо Василя він не мав такої змоги. За те він, виявляючи своє шире серце, підтримував усі організації і церкву своїм тяжко запрацьованим доляром. Складав великі пожертви не тільки на українську греко-католицьку церкву ім. Івана Христителя, а з нагоди Різдва Христового і Великодня — на православну церкву також. Про це знаю, бо не раз, не два, я був наочним свідком цього. Хоч брак часу у нього був великий, зумів він знайти кріхитку часу, щоб стати в поміч нашому братові. Безкоштовно йшов до суду, або до інших американських установ, де потрібна була англійська мова, а наш брат її не знав. Багатою неграмотним адресував конверти, а деяким навіть писав листи.

Іван також мав широке серце. Його серце було багатше, як його кишеня. Багато з наших громадян удавалися до нього, бо надіялися, що рахунок за зубну працю буде менший, як у чужинця. Іван не тільки числив нашим людям менше, а в багатьох випадках, якщо знав чеське скрутне положення, дав йому допомогу безкоштовно.

Оба вони насправду заслуговують на „Вічну пам'ять“.

Юрко Іванків

Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка в Дітроїті, Миш.

ділитися з громадянством сумною вістою, що в дні 22-го січня 1989 р. на 71-ім році свого віку відійшов у Вічність член Капелі Бандуристів з м. Чикаго

бл. п.

МИХАЙЛО БОРНЯК

Управа Капелі і все Товариство висловлюють свій жаль та глибоке співчуття Родині, Дружам і близьким Знайомим Покійного.

Хай буде легкому Йому не рідна земля та вічна пам'ять у наших народі.

ПОДЯКА

Дня 24-го лютого 1988 р. з волі Всевишнього відійшов у Вічність наш улюблений

БАТЬКО, ДІДО, БРАТ та ВУЙКО

бл. п.

МИКОЛА АНДРЕЙКО

Цією дорогою висловлюємо з глибини наших зболілих сердець щире подяку тим всім, які виявили пошану до Покійного та віддали йому останню прислугу своєю участю в Парастасі та похоронних відправах. Ми безмежно вдячні всім тим, які служили порадами, готовістю допомогти в кожній потребі та були з нами з бажанням обгостити нам родинний тгар.

Наша щиро-сердечна подяка о. митр. д-рові І. Білановичу, пароху церкви Христа Царя у Філадельфії за відслуження обрядів Парастасу, Святої Літургії, як рівнож за раціональні змістом слова та відправлення тлінних останків Покійного до місця Висхідного Спочинку на кладовищі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Брукс, Н. Нью Джерсі.

Наша щира подяка о. митр. Шустові за співучасть у відправі Парастасу та прощальне слово від Платового Куреня ім. Григора Орлика, яким Покійний гордився до останньої хвилини свого життя.

Щиро дякуємо д-рові В. Салакові та д-рові Р. Дикому за їхню віддану професійну опіку та різного роду поради. Дякуємо всім друзям від організації ОДВУ, які щиро-сердечно прощали Покійного після Панахиди, на цвинтарі і під час трізни, а саме: п. м-рові В. Яцук, п. С. Селешков, п. І. Яремчук, п. М. Яцук та п. О. Стороженько.

Сердечно дякуємо п. інж. В. Процикові за зворушливо-теплі слова над домовиною та вмілі і вірні переклади з української мови на англійську.

Щиро-сердечна подяка панству Папроцьким, які посвятили багато часу відвідуючи Покійного в шпиталі та в місці замешкання і ніколи не відмовляли будь-якої помічі під час довіго та важкої недуги Покійного. Хай Господь винагородить їх за цей добродійний вчинок.

Щиро-сердечно дякуємо всім за телефонічні і писемні співчуття на які важко було всім відповісти. Сердечна подяка всім тим, які спринчилилися до численних грошових пожертв на різні добродійні цілі в пам'ять Покійного Миколи та особлива подяка належить працівникам похоронного заведення Насевич у Філадельфії за вірне переведення похорону.

ВИКАЗ ПОЖЕРТВИ

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

Др. Богдан Ірина Гнатюк, Володимир І. Євгенія Костюк, Марія Песічка, Борис Ілія Павлюк, Любомир І. Софія Люба, Михайлина Пастушак, Ярослав І. Тереса Фещак, Теодозія Когут, Юсиф І. Марія Юзівка, Юлія І. Галина Головач, Роман І. Надія Кнос, Микол І. Слава Білас, Катерина І. Віра Пак, Зірка Кебус, Роман І. Анна Папроцька, Лідія Папроцька, Марія І. Ілько Гринчук, Панство Мадяницький, др. Роман І. Лідія Пастушак, Ніна Квашинська, Сестра Юлія, ЧСВВ, Сестра Беніма, ЧСВВ, учні школи св. Василія Великого, Орест І. Марія Кнос, Осип І. Марія Гивель та Платова Станція у Філадельфії.

НА СИРОТИНЕЦЬ В БРАЗИЛІЇ:

Микола і Володимира Кавка \$20.00

НА МУЗЕЙ СЧА:

Зенон Михайлевський \$10.00

НА ПЛАТОВІ ВИДАННЯ:

пл. сен. Ольга Равлик 5.00
пл. сен. Ярослава Ціханська 5.00
пл. сен. Маруся Січинська 5.00
пл. сен. Дарія Хухра 5.00
пл. сен. Ірена Сольчанік 5.00
пл. сен. Тана Паш 5.00
пл. сен. Богдан Костянтинський 10.00
пл. сен. Микола Курчак 10.00
пл. сен. Міла Захарія Гирд 10.00
пл. сен. Ярослав Курчак 5.00
Куринь Орликавіч 50.00

Разом \$115.00

НА ФУНДАЦІЮ ОЛЬЖИЧА:

Михайло Хомин \$20.00
Микола Яцук 20.00

НА ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД:

Іван і Люба Яремчук \$30.00
Степан Селешко 25.00
Володимир і Надя Андрейко 25.00
Богдан і Ірина Пастушак 25.00
Омелян Суховерський 25.00
Микола Яцук 20.00
Володимир Процик 20.00
Володимир Яцук 20.00
Михайло Голець 10.00
Григорій Голець 10.00
Олекса Стороженько 10.00
Микрослав Новий 10.00
Зеновій Михайлевський 10.00

НА ТАБОРИ УЗХ І ОСЕЛЮ ІМ. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА:

Богдан і Христина Турченко \$25.00
Богдан і Ірина Гнатюк 25.00
Володимир Яцук 25.00
Роман Папроцький 20.00
Михайло й Ольга Ніч 20.00
Петро Кіра 10.00
Володимир і Євгенія Костюк 10.00
Роман Завицький 10.00
Христина Бак-Бойчук 10.00

НА ОСЕЛЮ ІМ. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА:

Іван Ріхвицький \$30.00
Омелян Суховерський 25.00
Анна Дністрян 25.00
Володимир і Надя Андрейко 25.00
Богдан і Ірина Пастушак 25.00
Михайло Хомин 20.00
Іван Яцишин 20.00
Петро Кіра 20.00
Павло Стецина 20.00
Альбіна Чапюська 20.00
Франк і Олімпія Гаріс 20.00
Осип і Маруся Серна 20.00
Зеновій Михайлевський 10.00
Орест Грабик 10.00
Андрій Гелетаніч 10.00

Хай Всевишній Господь прийме Ваші молитви і надіпнть Вас своїми ласками.

Син — ВОЛОДИМИР І НАДЯ АНДРЕЙКО

Дочка — ІРИНА І БОГДАН ПАСТУШАК

з Родиною з Родиною

Український...

(Закінчення зі стор. 2).

Цим разом Мойсеса обличчя тематично Гоголя з малюванням попереду, а повернувшись до самого танцю. Публіка ожила миттю, пригадалися бої барвисті телевізійні спалахи реклами. А влетіло хлопців і дівчат на величезний кін у рясній розв'язаній веселючих стрічок і різноколітних стріп, при шаленому вступі оркестру відомої „Ой хоміла дівчинка беріжком“, зразу підняла публіку до вершин очікуваного одушевлення. Сольові, головні чоловічі подвиги, як різноманітні стрибки, прусети, перескоки (не було пародій на руках чи головах), тільки піднімали настрої розрадування і піднесення. Після гурганних оплесків Балет затанцював ще, на радість усіх, американський танець.

Заключуючи оцінку пригадується мимолітний тепер російсько-болшевицький пропагандистський лозунг, що Росія не може жити без України, а Україна без Росії. Так, Росія

не потрапить обійтись без України, це бачимо, хоч би і по танцювальному показу Мойсеса. Однак Україна може існувати без Росії і це стверджуємо, подивляючись танцю балету Вірського. Вони такі кращі, бо автентичні та хореографічно глибші.

Молодь...

(Закінчення зі стор. 1)

Владі Брежнєва біля мавзолею з'явився погруддя Сталінові, а після приходу до влади Черненко було поновлено в партії Молотова, руки якого в крові невинних жертв. Суслов сажав у рясній розв'язаній веселючих стрічок і різноколітних стріп, при шаленому вступі оркестру відомої „Ой хоміла дівчинка беріжком“, зразу підняла публіку до вершин очікуваного одушевлення. Сольові, головні чоловічі подвиги, як різноманітні стрибки, прусети, перескоки (не було пародій на руках чи головах), тільки піднімали настрої розрадування і піднесення. Після гурганних оплесків Балет затанцював ще, на радість усіх, американський танець.

О. Михайлюта додає, що до 1956 року зберігалися в глибокій таємниці записки Леніна з 1922-23 років і його „заповіт“, де він пропонував усунути Сталіна з посади генерального секретаря, називаючи його грубим, нетерпимим, вередливим.

Отже молодь України, як свідчить опит, повністю підтримує гласність.

Норт Порт пом'янув свого першого пароха

Св. п. ієромонах Іннокентій Ричкун, який у ранній молодості присвятив себе службі українському народові і нашій Українській Католицькій Церкві, залишив цей світ 23-го листопада 1988 року.

Ієрейські похоронні відправи з участю Владика Василя Лостена та протоігумена американської Провінції ЧСВВ о. Бернарда, відслужено у Василіанській церкві св. Юра в Нью-Йорку, а тлінні останки померлого відправлено на вічний спочинок на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й. А в 40-ий день вчлих парадії церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці пом'янула його службою Божою з Панахидою і тризною.

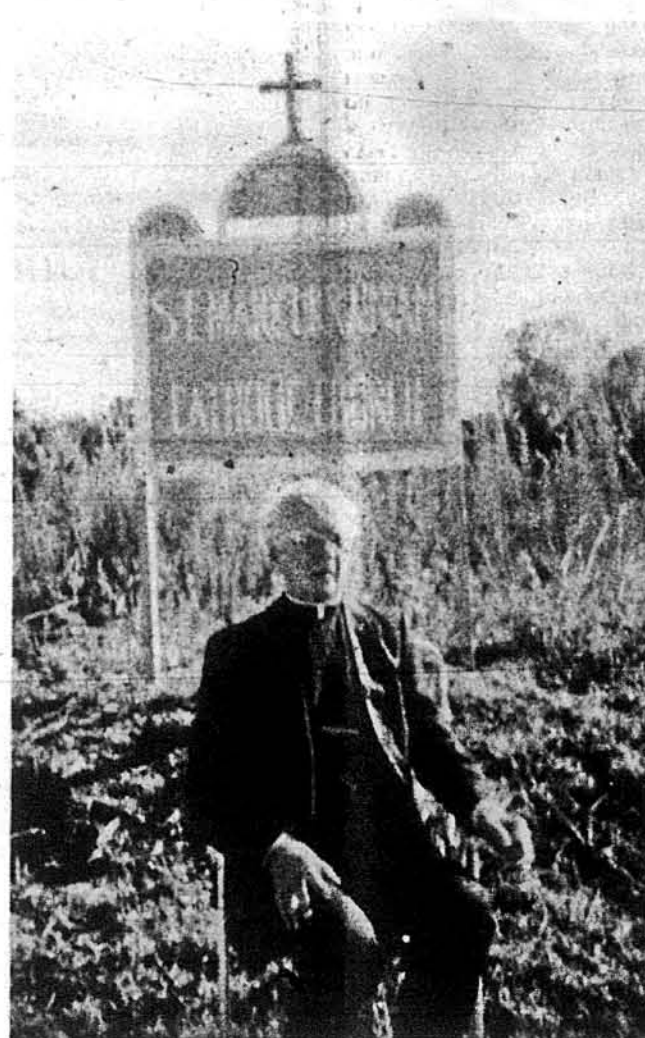
Народився о. Іннокентій Ричкун 24-го вересня 1910 року в провінції Саскачеван у великій родині наших ранніх емігрантів, так що коли недавно залишив цей світ, то при житті ще лишалися двоє братів і чотири сестри, з яких наймолодша Димитрія є в Чині Сестер Службиць у Дітроїті.

Вже в ранній молодості він посвятив себе службі Богові, бо, за словами його брата, треба було спеціального дозволу для вступу до монастиря ЧСВВ. Ієрейські священства одержав він у Мондері, Альберта, з рук Провінційного Василя Ладика 29-го вересня 1936 року.

Його життєвий шлях, а радше віддана праця нашій церкві повних 52 роки пройшла через Чикаго, Іл. Бінгемптон, Н. Й., Нью-Йорк та останні 20 років в Маямі, Норт-Порті і Апоїні на Флориді.

Звичайно ніхто й ніколи не числить, скільки він охрестив дітей, скільки поєднав людей із Господом Богом у святій Сповіді, скільки повінчав та як багато опечалених родин поцішував у часі похоронних відправ.

Після комінальних відправ наш парох о. митрат Матвій Берко згадав теплими словами покійного як колишнього свого співдільця в стемфордській семінарії в 1945 — 1947 рр. Кілька десятків присутніх парафіян, що прийшли по

Св. п. о. Іннокентій Ричкун на площі, що її придбано за його адміністрації під будову української католицької церкви у Норт-Порті. Фла.

м'янути його, пригадали собі ті часи лукаві 1983 і 1984 років, коли покійний замість іти на пенсію, змилювався над віруючим народом і підсовував перші кроки під будову парафії на „цілінній“ землі в Норт-Порті.

За час його недовгого побуту, бо всього не цілого півтора року, основано тут парафію та закуплено площу за 45,000 доларів під будову нашого храму Господнього.

Ми певні, що такий священник, як наш покійний о. Іннокентій Ричкун, одержить обильну заплату на небесах від Того, що після його служби своєму народові і своїй рідній церкві.

І так як вічна Христова Церква, так добра пам'ять

про світлу особу о. Іннокентія Ричкуна — родоначальника парафії Входу в Храм Пречистої Діви Марії в Норт-Порті, — буде жити в серцях парафії.

Василь Самофал

Свято 22-го Січня у Трентоні

Величаво пройшло свято 22-го Січня у Трентоні, Н. Дж.

Напередодні святкування нашої делегація відвідала посаджених Трентону та його переміст Гамилтону, де спеціальною прокламацією відзначено цю роковину. Губернатор прийняв нашу делегацію 25-го січня, але текст прокламації переслав нам на день 22-го січня. Обидва Університети та три Прокляції відчитала молодь Пласту, СУМ та ОДУМ на святковій академії.

У неділю вранці по всіх українських церквах Трентону було відслужено спеціальний Молитву за благо нашого народу, а священики у своєму слові до вірних вказали на історичне значення нацих Визвольних Змагань.

Академія відбулася в просторій і привітній залі православної парафії св. Юрія Переможця з чисельною участю громадян Трентону та околиць. Свято відкрила голова Громадського Комітету Б. Скорупська, яка привітавши зібраних, представила єдиного в Трентоні уасника Визвольних Змагань — сотника Армії УНР Василя Сердюка, якого публіка тепло привітала, а описав представила та попросила до слова відомого лікаря та громадсько-політичного діяча д-ра Богдана Шебунчака.

Доповідь була цікава. Доповідач не повторив усіх історичних фактів та подробиць, він зробив лише короткий перегляд тих подій,

влучно нав'язуючи наші Визвольні Змагання до сьогоднішнього та зазираючи у завтра.

Аналізуючи теперішній стан в Україні „з перспективи січневих актів“, він кинув жмут думок про завдання українців у вільному світі. Він боліс над тим, що між нами немає толеранції, немає пошанування людської гідності, а кожен хоче бути речником бажань поновленого народу на батьківщині. Тим часом ми не сфокусовали навіть на спільну репрезентацію.

Доповідач уважав, що „тільки постійна, обережна і беззастанна боротьба змусить окупанта залишити нашу землю“, що „у боротьбу проти озброєного ворога не можна штовхати широку масу народу, а тільки добре вишколені воїни-фахівці“, що „новітня боротьба за українську державу тісно пов'язана з ім'ям Симона Петлюри та Євгена Коновальця“, бо „оба вони, ці велетні, всупереч т. зв. „законам партії“, поставили національні і державні інтереси понад інтереси власні, групові“.

„Наші Визвольні Змагання мають сьогодні міждержавне значення тому, що вістря нашої боротьби скероване не тільки проти ворога української свободи, але проти ворога цілого людства“, тож „будемо готові до нових подвигів. Нехай життя й чини сл. п. С. Петлюри та Є. Коновальця та всіх мертвих і живих борців нашої держави служать нам дорогою життя“.

У художній частині виступив місцевий жіночий хор

„Троянда“, диригентом якого є Софія Шульц-Берик. Хор виконав кілька пісень. Ця молода мистецька одиниця за своє тріпотіє існування вивчила чимало пісень різного жанру.

Солістка Мар'яна Сухенко-Кортел співає у нас з дитинства. Її голос сильний і присмний. Хоч вона співає в опері у Трентоні, однак нам ніколи не відмовила, за що користується великою популярністю. Цим разом вона виконала американський національний гімн та дві пісні.

Лариса Качуровська співає у хорі та не раз декламувала на сцені Трентону. Цим разом це була мелодічна декламація „Бють пороги“ Т. Шевченка під акомпанюванням С. Шульц-Берик. Л. Качуровська це раз блиснула своїм талантом.

Вірш П. Ямника „В Україні дзвонять дзвони“ гарно декламувала молоденька пластунка і, як подає місцева американська преса, поетеса Тамара Кузик. Мама Тамари — Наталка Кузик — написала слова і музику до пісні „Троянда“, яка була виконана хором „Троянда“ і тепло прийнята публікою.

Усі точки програми були виконані на високому рівні, за що громада з вдячністю нагороджувала виконавців оплесками, а солісток обдарувала квітами.

Українським національним гімном „Ще не вмерла“ закінчено свято. Після закінчення офіційної частини свята, Громадський Комітет частував виконавців перекусочкою, яку приготували пані-матка М. Галета та А. Парубченко від сестричтва св. Ольги.

Б. Скорупська

Вже появилася книга

A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

„Тисяча років ХРИСТИАНСТВА НА УКРАЇНІ“ (англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (такі кольорові), тверда обкладинка, літосуваний папір. Видає Сполучений і Краєвий Комітет Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988. Балтимор, стор. 312. Ціна \$0.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканців сходу Нью-Джерсі обов'язково додати до ціни 6% ставового податку

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Ass'n. Estate

Fordmore Road

Kerhonkson, N.Y. 12446

914-626-5641

ЩО ВИ ЗАПЛЯНУВАЛИ НА

“VALENTINES DAY WEEKEND”?

ПРИЙДЬТЕ НА

СОЮЗІВКУ

НА НАШ СПЕЦІАЛЬНИЙ КІНЕЦЬ

ТИЖНЯ ДЛЯ САМІТНИХ

(“SINGLES WEEKEND”)

від 10-го лютого до 12-го лютого

Оплата \$100.00 від особи, включає:

П'ятниця, 10-го лютого

8:00 веч. — Обід

Субота, 11-го лютого

8:00-10:00 рано — Снідання

10:00 рано —

Для лещатарів: транспорція на лещатарські З'їзди у "Big Vanilla".

Для зацікавлених у закупах до фабричних крамниць у "Apollo Plaza" це буде велика випродаж у місяці лютий.

Забезпечений поворот для лещатарів і покупців.

Полуденок для лещатарів і покупців не включений.

Тим, що залишаться в готелі, обід буде в ідальні.

6:00 веч. — Перекуска з вином і сиром

7:00 веч. — Обід у ідальні

Примітний вечір при каміні-ватрані, музиці, у приміщенні товариств.

Неділя, 12-го лютого

8:00-10:00 рано — Снідання

12:30-2:00 по пол. — Полуденок

Всі податки та обслуга включені в ціну. Проситися записувати заздалегідь в сумі \$25.00 дол. на особу до Вашої резервації. Просимо подати Ваше зацікавлення щодо лещатарства або закупи.

У Віндзорі відбулася конференція про Великий голод

Конференція ця відбулася 15-го грудня у Віндзорі, Канада, під час якої члени комітету виголосили ряд доповідей на тему „Бракуюча сторінка історії“.

Трагедія українського народу в 1932-33 роках була докладно висвітлена для вчителів середніх шкіл, які навчають соціальні предмети. Присутніми були вчителі Віндзору і повіту Ессекс.

Гостей привітав суперінтендент шкіл Стефан Пейн, який заявив, що підручники з історії мусять бути доповнені описом усіх геноцидів світу. Ми, як виховники, мусимо усвідомити світ, що ступив до голоду, викликаний конфіскацією хліба, є недопустимий і нашим обов'язком є про це дати знати світові.

Стефан Віхар, який провів конференцію, подав у стилі формі докази про існування голоду, оперів на найновіших дослідів безсторонних учених. Заключенням тих дослідів були безсумнівні твердження, що ступив до голоду був організований Сталіном для зламання опору проти колективізації.

Дмитро Строчіч подав при суттєм короткій огляді історії України, головню зупиняючись на подіях, які довели до Великого голоду.

В другій частині конференції учитель Василь Карпенко розповів присутнім те, що йому оповідала про ці трагічні роки його мати,

очевидець тих часів. Підтвердженням тих слів був фільм „Жива розпач“, який був висвітлений.

Ірена Прийма виконала як найкраще використати для навчання матеріяли, зібрані д-ром Мироном Курпасем про російський імперіалізм, затасана перед світом штучного голоду та поширювання фальшивих інформацій советським урядом.

Цю саму тему продовжував Стефан Віхар, подаючи поради як використати для навчання друковані та фільмові матеріяли. Згадав також про вислід праці Комісії для дослідження голоду в Україні, яка діяла з рамени американського Конгресу. Її звіт охоплював 523 сторінки, в опрацюванні д-р Д. Мейса. Велике зацікавлення викликала книжка Роберта Конкеста „Жива смутку“, вісім примірників якої є у шкільних бібліотеках Віндзору і околиць.

Стефан Віхар виголосив подяку і признання д-ров Курпасеві за виголослення тих навчальних матеріялів, редакції „Українського Тижденька“ за видання окремого числа про голод, урядові стейту Нью-Йорк за видрукування звітів про голод та Українському Народному Союзові за постійне видання навчальних матеріялів на цю тему.

Люба Гринчук

Маємо ще на складі невелику кількість збірки

ПЕРЕМИШЛЬ

ЗАХІДНИЙ БАСТІОН УКРАЇНИ

Збірка матеріялів до історії Перемиської землі

Головний Редактор Б. Загайкевич і Редаційна Колегія

Нью-Йорк — Філадельфія, Перемиський Видавничий Комітет, 1961, з друкарні „Америка“, стор. 414. Тверда оправа. Ціна 20.00 дол.

Можна набувати в книгарні Свободи

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

New Jersey residents add 6% sales tax

Діяльність 27-го Відділу СУА в Пітсбурзі

У дні 15-го, 16-го жовтня Пітсбурзький Відділ Союзу Українок Америки вгослав у себе членів Екзекутиви Союзу Українок Америки — голову Марію Савчак та організаційну референтку Олю Гнатейко. Старання цього ж відділу влаштовано прийняття у формі обіду, на який запрошено ширше громадство. Прийняття, що його приготував Стефан Віхар відбулося у суботу, 15-го жовтня, о годині 4-й по полудні, в приміщенні церковної зали української католицької церкви св. Юрія у північній частині Пітсбурґу, де на сьогодні церква є о. Юрія Апляра.

Ще до обіду, гостей Екзекутиви СУА привітала хлібом і сіллю Анна Комічак. За головним столом засіли: колишня голова Відділу д-р Татяна Кишакевич, фінансовий секретар Люба Глутковська і о. Юрій Апляр, який молитвою відкрив це прийняття.

Після обіду головну доповідь українською мовою виголосила М. Савчак. У своїй змістовній промові вона з'ясувала завдання та працю Централі СУА, як рівно ж участь Централі СУА у влаштуванні обіду та показу української нощі, що відбулося в липні 1988 року, у залі пресового клубу у Вашингтоні. В цьому обіді взяло участь жіноцтво, що презентувало понад 70 жіночих організацій світу. Під час форуму вони мали нагоду ближче познайомитись із історією і культурою поновленої України. Голова підкреслила, що про наше українське жіноцтво сьогодні знає увесь світ.

Відтак промовляла О. Гнатейко, яка в доповіді — українською та англійською мовами — накреслила розвиток відділів СУА на терені Америки. Своєю доповіддю вона закінчила словами: „Бути членкою великої жіночої родини Союзу Українок — є гордістю жінки-українки“.

У далішніх точках програми Марія Вовчук, голова 27-го відділу, в коротких та влучних словах розповіла про пророблену працю Відділу, вручиши голові Екзекутиви СУА чек на суму 210 дол., що їх склали в пам'ять покійної Стефанії Голуб'як, довголітньої голови цього ж 27-го Відділу. Пресова референтка 27-го Відділу розповіла його історію від початку 60-річного існування. Многочисним закінчено офіційну програму, що її провадила Л. Глутковська. Прозір

ки, що їх висвітлювала О. Гнатейко та пояснювала обома мовами, були тим більше цікаві, бо дали присутнім повний образ початку творення організації СУА на терені Америки, як також насвітлювали працю колишніх голів у розбудову СУА на терені Америки і серед чужинського світу.

Після висвітлення прозірок членки СУА перейшли до іншого чотириповерхового новозбудованого будинку, що приміщується при церкві під назвою Шептицької-Армс; це будинок для емеритів. Там продовжувалися далші наради і, користаючи з присутності голови СУА та пресової референтки, порушено багато питань. Винесли відповіді та поради скріпили на дусі наш Відділ. М. Савчак сказала, що 27-ий Відділ належить до унікальних, бо в ньому є членки різного віку, як рівно ж ті, що володіють і ті, які не володіють українською мовою, однак знаходять спільне порозуміння. Пізно закінчено ці небувало корисні наради.

Не зважаючи на їхню коротку перебування в Пітсбурзі, М. Савчак і О. Гнатейко виступили на українській радіопрограмі, що її кожного неділі провадить Михайло Комічак. До успіху цієї імпрези причинилися М. Вовчук та Анна Конечька. Від Відділу теж вручено гостям від Екзекутиви СУА дві стильові вишиті подушки професійної вишивальниці Лідії Вовчук.

Треба зазначити, що 27-ий Відділ СУА бере активну участь на терені Пітсбурґу, щорічно влаштовуючи українські вишивані вечорниці, відсвятковує свята Героїв, а на протязі шістьох років влаштовує мистецькі виставки та продаж лещива на українських фестивалях Пітсбурґа, дохід з якого передается як вклад цеголки у побудову Української Кімнати при Пітсбурзькому університеті. З ініціативи колишньої голови д-р Татяни Кишакевич зібрано і передано на Український Музей у Нью-Йорку 2,015 дол. Членки СУА 27-го Відділу рівно ж організовано брали участь у відсвяткуванні та маніфестаційному поході з нагоди 1000-річчя Хрищення України, що відбулося у Пітсбурзі та столиці Америки — Вашингтоні. До скординовано успішної праці у цьому Відділі чимало причиняється його голова М. Вовчук, яка очолює Відділ протягом кількох уже каденцій.

Іванна Старошак

ВІДІПШЛИ

● ВІД НАС ●

ІВАННА БІДЮК, член УНС Відд. 20-го Т-ва „Згода“ в Дітроїті, Миш, померла 20-го жовтня 1988 року на 81-му році життя. Нар. 11-го вересня 1907 року в Олеську, Польща. Членом УНС стала 1965 року. Залишила у смутку сина Майка Копішля. Похорон відбувся 22-го жовтня 1988 року на цвинтарі Мавейт Оліва в Дітроїті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МИРОН ОЗГА, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Іл. помер 10-го листопада 1988 року на 83-му році життя. Нар. 11-го серпня 1905 року в Леханську, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружинку Броніслав, дочку Оресту, сина Євгенія і Юрія з дружиною Мартою, онуків Андрія і Тетяну. Похорон відбувся 12-го листопада 1988 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Семків, секр.

ПАВЛО ВАШИШИН, член УНС Відд. 354-го Т-ва „Згода“ в Омага, Небраска помер 8-го грудня 1988 року на 90-му році життя. Нар. 1898 року в селі Дмитрович, повіт Мостиська, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку племінницю Наталію Білюк, Реджину, Канада. Похорон відбувся 10-го грудня 1988 року на цвинтарі св. Івана в Омага, Небраска.

Вічна Йому Пам'ять!

МАРІЯ БІДА, член УНС Відд. 220-го ім. св. Петра і Павла в Чикаго, Іл. померла 10-го грудня 1988 року на 90-му році життя. Нар. 1898 року в Перемішлі, Україна. Членом УНС стала 1923 року. Залишила у смутку дочку Зеновію і сина Дональда з родиною, 32-ох онуків і 38 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії в Едмонті, Альберта, Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа Відділу

АНАСТАЗІЯ ПЕРУН, член УНС Відд. 120-го ім. св. Миколая в Аліксандра, Па. померла 31-го жовтня 1988 року на 97-му році життя. Нар. 5-го квітня 1891 року в Зах. Україні. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку сина Стефана і Юрія; дочку — Стеллу і Катерину Лейл, 9 онуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 3-го листопада 1988 року на цвинтарі Мт. Олівет в Аліксандра, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Служинський, секр.

ТАКА Company

26 First Avenue

New York, N.Y. 10009

Tel.: (212) 473-3550

ПИСАНКИ: гусицькі, бойківські, подільські, волинські, трипільські й інші — в АРЦІ.

BUSINESS SERVICE

Музика в найкращих українських традиціях (Весілля, христини, ювілей)

СЛАВКО КОСІВ на акордеоні, піанно або з цілою оркестрою.

Тел.: (212) 792-1709

Satisfaction or your money back!

P I Z N E

Самітна старша жінка в Глен Спей, Н. Й. коло „Верховини“ пошукує

СТАРШУ ЖІНКУ для товариства і малої помочі в хаті. Мешкання і харчі безплатні. Телефонувати: (914) 856-3223 або (914) 856-6205

SERVICE

UKRAINIAN TYPEWRITERS

also other languages complete line of office machines & equipment.

JACOB SACHS

251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО — директор Родина ДИМТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE

Управа Українського Національного Цвинтаря-Пам'ятника та мавзолею помагає всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.

4111 Pennsylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746

Tel.: (301) 568-0630

MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754